

Vergaderjaar 2008–2009

Verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften

LXXIV-A

VERSLAG OVER HET VERZOEKSCRIFT¹ VAN S.Z. TE A.² BETREFFENDE TOEPASSING VAN DE HARDHEIDSCLAUSULE MET BETREKKING TOT HEFFING VAN OVERDRACHTSBELASTING

Vastgesteld 23 september 2008

Klacht

De Stichting Z. te A., hierna verzoekster, klaagt erover dat haar verzoek tot toepassing van de hardheidsclausule voor verkrijging van het recht van erfpacht en opstal is afgewezen. Wegens nauwe verwevenheid tussen de betrokken rechtspersonen is immers materieel sprake van een concern.

Feiten

Verzoekster is onderdeel van een ziekenhuisgroep, bestaande uit een aantal stichtingen en besloten vennootschappen. Deze rechtspersonen worden aangestuurd door een stichting, die alle aandelen houdt in de vennootschap die een recht van erfpacht en opstal heeft verkocht aan verzoekster. Voor de verkrijging van deze rechten heeft verzoekster overdrachtsbelasting afgedragen. Haar beroep op de staatssecretaris om de hardheidsclausule toe te passen voor de verkrijging van deze onroerende zaak is afgewezen.

Overwegingen

Verzoekster voert aan dat de staatssecretaris het verzoek tot toepassing van de hardheidsclausule ten onrechte heeft afgewezen. Er doet zich een onbillijkheid van overwegende aard voor omdat de verkrijging is uitgezonderd van de interne reorganisatievrijstelling van artikel 15, eerste lid, onderdeel h van de Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBR). De Ziekenhuisgroep kan door de onderlinge verwevenheid van de stichtingen en vennootschappen die daarvan deel uitmaken, worden aangemerkt als een concern in de zin van artikel 5b Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer (UBBR) zodat een tegemoetkoming ter grootte van de afgedragen overdrachtsbelasting kan worden verleend.

De staatssecretaris stelt hiertegenover dat de vrijstelling voor verkrijging van onroerende zaken bij interne reorganisatie van toepassing is als een tot het concern behorende vennootschap onroerende zaken overdraagt

¹ Dit adres en de stukken welke de commissie bij haar onderzoek ten dienste hebben gestaan, liggen op het commissiesecretariaat Verzoekschriften, Lange Poten 4, Den Haag, ter inzage van de leden.

² Naam en adres van verzoeker zijn de commissie bekend.

aan een andere vennootschap binnen dat concern. Uit de op het moment van verkrijging op 1 juli 2004 geldende tekst van artikel 5b, tweede lid, van het UBBR blijkt dat de vrijstelling alleen geldt voor vennootschappen met een in aandelen verdeeld kapitaal; de stichting behoort hier niet toe. Het hardheidsclausulebeleid heeft uitsluitend betrekking op situaties waarin een stichting of vereniging fungeert als top van een concern. De interne reorganisatievrijstelling kan in die situatie gelden als een stichting of vereniging onroerende zaken overdraagt aan een vennootschap waarvan zij alle of nagenoeg alle aandelen in bezit heeft. Ook kan de vrijstelling gelden als een dochtervennootschap een onroerende zaak overdraagt aan een andere vennootschap waarvan dezelfde stichting of vereniging als top van het concern alle of nagenoeg alle aandelen in bezit heeft. Van zo'n fictief concern is hier geen sprake.

Oordeel van de commissie¹

De staatssecretaris kan worden gevolgd in zijn standpunt. De vrijstelling van overdrachtsbelasting bij interne reorganisaties is bedoeld voor rechtsfiguren die door middel van aandelenbezit met elkaar zijn verbonden. Bij de invoering van de WBR was niet de situatie voorzien dat een stichting of vereniging door het aandelenbezit in feite als moedermaatschappij fungeert. Daarom wordt in een situatie met een stichting of vereniging als top van een concern de hardheidsclausule toegepast. Dat goedkeurend beleid geldt niet voor de situatie dat twee of meer stichtingen als behorende tot hetzelfde concern kunnen worden beschouwd; de topstichting kan immers geen aandelen hebben in onderliggende stichtingen. Bovendien hebben bij deze overdracht commerciële factoren een rol gespeeld; er is geen taak in het algemeen belang om niet overgedragen.

Voorstel aan de Kamer

Er is geen aanleiding om de Kamer een voorstel te doen.

De voorzitter van de commissie,
Quik-Schuijt

De griffier van de commissie,
De Gier

¹ De commissie bestaat uit de leden: Huijbregts-Schiedon (VVD), Janse de Jonge (CDA), Quik-Schuijt (SP) (voorzitter), Rehwinkel (PvdA), Rosenthal (VVD), Sylvester (PvdA) en Vedder-Wubben (CDA).